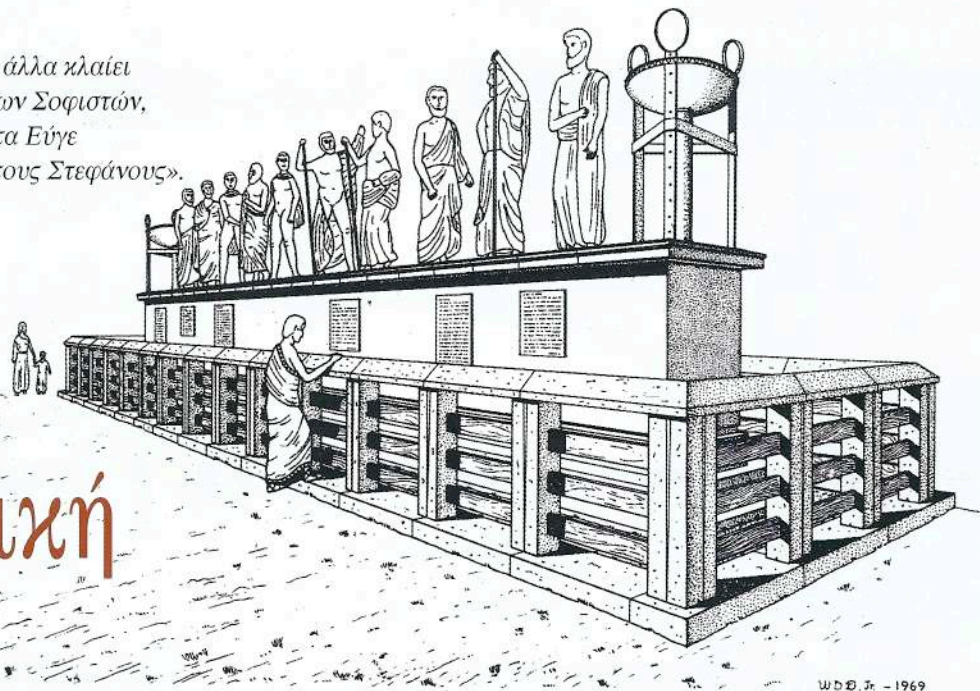

Στα Ίχνη του Παριθόντος

«Αλλα ζητεί η ψυχή σου, γι' άλλα κλαίει
τον έπαινο του Δήμου και των Σοφιστών,
τα δύσκολα και τ' ανεκτίμητα Εύγε
την Αγορά, το Θέατρο, και τους Στεφάνους».

Κων. Καβάφης, «Σατραπεία»

W.D.E. Jr. - 1969

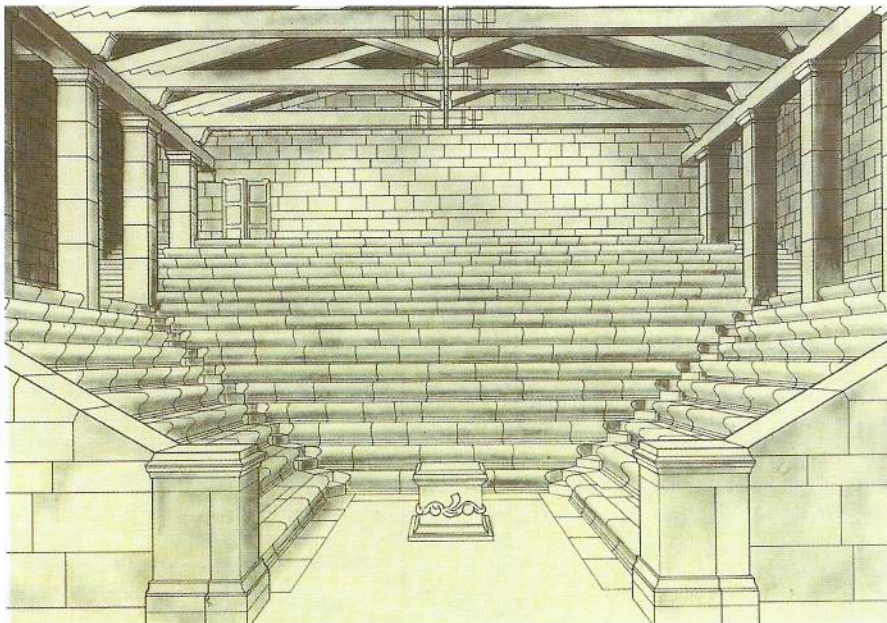
Μνημείο Επωνύμων Ηρώων. Κλασική Αθηναϊκή Αγορά.

Η Ελληνική «Πόλις»

Η κοινή εστία, ο χώρος λατρείας της κοινής θεότητας, υπήρξε πάντα ένα στοιχείο που συνέθετε την αρχαία πόλη - κράτος. Κάθε πόλη είχε τον δικό της πολιούχο θεό και το δικό της θρησκευτικό κέντρο, στο οποίο όλοι οι πολίτες τελούσαν τη λατρεία του. Το θρησκευτικό κέντρο οικοδομήθηκε σε πολλές περιπτώσεις εκεί όπου στα μυκηναϊκά χρόνια είχε την έδρα του ο άναξ, ο οποίος ήταν εξάλλου και ο μεγάλος αρχιερέας της πόλης. Εκτός από το θρησκευτικό κέντρο, υπήρχε το πρυτανείο, ο πυρήνας της πόλης, όπου είχαν την έδρα τους οι πρυτάνεις (οι πρώτοι της πόλης). Εκεί επίσης φιλοξενούντο, δημοσία δαπάνη, και ση-

μαίνοντες ξένοι. Στο οίκημα αυτό έκαιγε το ιερό άσβεστο πυρ της πόλης. Όταν ιδρύονταν μια αποικία, οι άποικοι λάμβαναν από την εστία τη φωτιά για να τη μεταφέρουν στο πρυτανείο της νέας πόλης, διασφαλίζοντας έτσι και τη δική τους μακρόβια ύπαρξη.

Συνήθως πλάι στο πρυτανείο ήταν κτισμένο ένα οικοδόμημα, το βουλευτήριο, στο οποίο συνερχόταν η Βουλή. Το βουλευτήριο υπήρχε σε όλα τα αρχαία ελληνικά πολιτειακά συστήματα (δημοκρατικά και μη) και ήταν ο χώρος όπου συνεδρίαζε ένα περιορισμένο σε αριθμό σώμα πολιτών (οι βουλευτές), το οποίο ετοίμαζε τα διατάγματα και ερχόταν σε επαφή με τους άρχοντες και με τους ξένους πρόσβεις. Τόσο το πρυτανείο και το βουλευτήριο, όσο και άλλα δημόσια οικοδομήματα (ναοί, στοές) βρισκόνταν στον χώρο της Αγοράς, έναν χώρο στον οποίο όλοι οι κάτοικοι του κράτους, πολίτες και μη, είχαν το δικαίωμα να συνέρχονται. Εμποροί, αργόσχολοί, περίεργοι και άλλοι που ήθελαν να κάνουν τον περίπατό τους, να ενημερωθούν για τα πολιτικά ή να διαβάσουν τα νέα από τα λευκώματα (ένα είδος εφημερίδας) που ήταν αναρτημένα στο μνημείο των Επωνύμων Ηρώων, απέναντι από το βουλευτήριο, συνέρρεαν στη μεγάλη πλατεία, στην Αγορά. Η Αγορά, μαζί με το Θέατρο, θεωρούνται ως τα βασικά και εντελώς μοναδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ελληνικής πόλης και απαντούν σε πολλές παραλλαγές σε όλη την αρχαία ελληνική Οικουμένη.

Αναπαράσταση του Βουλευτηρίου της αρχαίας Πειρήνης.

Δημήτριος Ν. Γαρουφαλής
Δ/ντής Σύνταξης
Αρχαιολόγος